

Grums - mer än du tror

Grums kommun har mer att erbjuda i sevärdheter än vad man kanske tror. Här finns inte bara vackra platser och goda räckmackor utan här har också fötts flera storheter. Vad sägs till exempel om teorin om Lucian från Grums?

– Jag är övertygad om att Selma Lagerlöfs berättelse Luciadagens legend har ett korn av sanning i sig, säger Marie Valldor, kulturchef i Grums kommun.

Marie Valldor lägger upp sina argument:

– Ett: platsen som Selma beskriver överensstämmer med delar av vår kommun – Edsholms borgruin närmare bestämt. Två: I Kristinehamn finns en Luseask där man kunde lägga allmosor till de behövande. Den traditionen för tankarna till besöket av Lucia från Grums. Läs berättelsen och döm själva, säger Marie Valldor.

Turistbyrån vid Nyängens rastplats

På turistbyrån vid Nyängens rastplats har det redan börjat komma folk fastän säsongen ännu är i sin linda. När det är högsäsong strömmar här förbi folk som mestadels stannar och åter en bit och sträcker på benen, men alltför väljer också att göra ett längre uppehåll och upptäcka vad Grums har att erbjuda.

Turistbyrån är bemannad i huvudsak av Maria Röhr som kan ge tips om vad man bör se för att göra Grums rättvisa.

– Det största i Grums är Borgvik. Här finns bland annat museet Borgviks Byggnadsvård där man håller utställningar och kurser i hur man renoverar gamla hus, säger Maria Röhr.

Borgvik största sevärdheten

Det är ingen tillfällighet att museet ligger just i Borgvik, för här har man en mycket anrik och välbevarad äldre bebyggelse med särskild karakteristika för trakten. Här kan man strosa runt i gammal kvarnmiljö eller hyra cykel nere vid hamnen och köpa med sig en picnickorg. Borgvik är speciellt också för att man inte får campa mer än på campingplatsen, om man vill tälta här. Boende finns också i form av vandrarhem och hotell.

– Det finns dokument på statsarkivet från 1300-talet som säger att det fanns kvarnrorelse i Borgvik redan då. Järnbruket lades ner 1924 men dessförinnan ansågs järnet härifrån vara av mycket god kvalitet. Det finns bland annat i Eiffeltornet, berättar Maria Valldor.

I sommar kommer ytterligare en sevärdhet i Borgvik: På utomhusscenen i ruinen kommer man att spela upp Värmlänningarna den 30 juli.

– Och förresten så är Göran Tunström född i Borgvik, så det så. Hans pappa var präst där, säger Marie Valldor och skojar lite.

L M Eriksson och Liljedals glasbruk

Det finns några stoltheter från bygden. En annan av dem är L M Eriksson. Telefonens, om inte fader så åtminstone, broder föddes i Värmskog och hade sitt första arbete vid silvergruvan där. Hans födelsehem finns fortfarande kvar, bevarad som en minnesgård med utställningar och museum.

På en annan mindre ort låg en gång Liljedals glasbruk.

– Det var det största glasbruket i Europa när det begav sig. Det startade på 1700-talet, hade sin storhetsperiod i mitten av 1800-talet. 1917 köptes det upp av Surte glasbruk och rubb och stubb flyttades dit. Idag finns nästan inget kvar av Liljedals på plats, berättar Marie Valldor.

Mer än en stor bruksglassamling på Hembygdsgården som man kan besöka på helger. Och inte minst – ett envist och icke dementierat rykte om att här skapades Absolut brännvin-flaskan.

– Man har hittat sådana flaskor på bruket, med den karaktäristiska kantiga formen och plattan på ovansidan, säger Marie Valldor.

Natur och kultur i rik kombination

Grums är en bygd rik på kultur men också på speciell natur.

– Vi har en intressant flora i trakterna, bland

Marie Röhr och Marie Valldor Frykman och utanför turistbyrån vid Nyängens rastplats.

annat Sveriges nordligaste bokskog, berättar Maria Röhr.

Hon kan också berätta om andra företeelser i kommunen som kan vara värda att besöka. Café Liljenäs, säger de med en mun. Här säljer en flitig dam räckmackor på hembygdsgårdens café. Hon gör det med sådan popularitet att hon numera årsvis köper räkor räknat i ton. En annan händelse som är värd att nämna är Rigmor Gustavssons konserter som hon ger två gånger varje år i Värmskogs kyrka, så också i år.

Årets kvinna i Grums, Ann-Britt "Mimmi" Skogström, är välkänd för sin personliga design. I sommar kommer bildkonstnären och kulturhistorikern Björn Gidstam att ställa ut i hennes lokaler utanför Grums.

Glöm inte vintern

Men det händer saker på vintern också.

– För tre år sedan startade vi Musik i Vintermörkret. Det är café i biografen med musik och fika som vi håller tillsammans med ABF en gång i månaden under vinter halvåret. Och så har vi ju två musikkåror också, avslutar Marie Valldor Frykman.

Öppettider:
Mån-Fre 10.00-18.00
Lunch stängt 13.00-13.45
Lör-Sön 10.00-16.00
Nyängen

Foto: Hans Lundborger